

gărite de trușele hoteluri eu patru rânduri și trei sute de *betten* (paturi). Trenul de la Merano, (Bozen-Merano) nu se urcă mai sus de M-Is; sosirea curierului postei este singurul eveniment al zilei; din restrânsa colonie de streini, fiecare trăește pentru el său pentru familia lui. Cu toate astea, acolo sus nu lipsește nimică din ceea ce formează cel mai exigent *comfort* al vieții. Patriarhalele lui „gasthaus” pastrează încă, sub largile lor străini, sapate în caractere gotice, maximele vechiei și sănătoasei înțelepciuni germanice; ferestrele pătrate sunt impodobile cu flori; hangiul te primește la poartă, cu o față zâmbitoare de lună plină, cu neprihântul șorț rotunjit pe măreață-i burătă; odăile, toate vîrnuite cu alb: rusără patului miroase a curat și a livănită. De pe vărăji se desprind niște chipuri de Gretchen la vîrtelniță, care te fac să te reimpraci cu evul mediu și să ieriți pe acel pișicher de bâtrân vântratic ce fuse doctorul Faust.

Dar Semmeringul! Că colțisor de raiu! Închipu-i și o fație din Elveția, strămutată în mijlocul Austriei, la două ceasuri de „Schnell Zug” de la Viena (ah! acele confortabile „Schnellzug” ale Comp. Südbahn! căi te duce apăcoare până la pragul hotelului! Măreța singularitate a Alpilor însoțită cu totă cochetăria unei mari stații climaterice! Cel ce a văzut odată Semmeringul, nu l' mai uită; și toți cei ce pot să se reîntoarcă aici, nu scapă ocazia, fie chiar numai pentru o zi, său pentru câteva ceasuri. Cunosc multă lume care merge pe fie-care an la Ischl, Gastein, Grunau, Karlsbad, dar care cărătrece pentru nimic în lume pe la Semmering sără a se opri, căci dăea în acele localități de mai sus și trimite medicul, apoi la Semmering și duce inimă. Ce aer, ce verdeajă, ce ușurare, atât pentru plămâni cât și pentru suflet. Să să n'o uităm! ce este estimată!

Benedetto de Luca

GABRIELE D'ANNUNZIO

INDEMNITATE

*Atât dejosnie, susțete, ce te întârzie
Între desgusturi de viață și între frica
De moarte? Torțele sunt stinse pe vecie.
În cale nu-ți va mai luci de-acum nimică.*

*Ce te întârzie atunci? Din nou să-ți mintă
Speranța unci ultime-aventuri amică?
Privește-tă bine calea: goală și pustie;
Acceleași ziduri carbe în preajmă se ridică.*

*De nu te mulțumește clipa de lumină,
Ce te întârzie-acum? Nu te mai teme, treci.
Eterna pace o vei căpăta depină.*

*De-atâtea ori tu însuți ai citit, săi bine,
Pe fețe de cadavre patide și reci
Că Moartea purarea făgăduiala și ține.*

A. A. D.

CUGETĂRI

Experiența este o școală costisitoare; proști însă învăță numai la școală aceasta. Franklin.

Cel ce privește universul din punct de vedere științific, vede că religia e ceva mare și frumos. Spencer.

Nu putem face nimic mare, nimic nobil, fără entuziasm. Emerson.

Cu cat ești mai cinstiț, cu atât mai puțin bănuiesc pe alții că nu sunt. Cicerone.

Cel mai bun leac contra mâniei este un moment de răsgândire. Seneca.

Viața e un rîu pe care l' treci fără; tine ajunge mai curând la ţărm e mai fecit. Julia Hajdeu.

GALERIA FIGURILOR CONTEMPORANE

D-rul Ion Urban Jarnik

A bătrân și totușe e Tânăr. Obiceiul să zicem bătrân aceluia cărui vîrstă a îmbrăcat haină argintie care reclamă respectul și încrederea, precum impune venerația unei perii înzapeziți de anii, când ei au înălbit în demnitate și trudă rodnică.

Mai numim bătrâni pe tinerii căror înțelepție timpurie, năzuie să înfiripeze idealul vieții.

Bătrân este și codrul ai cărui falnici copaci strejuese de veacuri năvalnicele vânturi deslăunită și cu toate asta pururea rămâne verde; Tânăr în podoaba frunzei, sărbătorind premenirea vieții, când căldura invitoare a soarelui se revârse imbelușat peste natura amorții.

Bătrân era la 20 ani, Ion U. Jarnik Tânăr a rămas la 61.

Bătrâni tineri sunt mulți; sunt toți aceia în care nu s'a domolit încă văduia entuziasmul și a iubirii.

Bătrânum nostru să deosebește însă prin prea multă dragoste ce i-a umplut inima și care n'a mai putut prinde buruiană rea.

Dânsul a îndrăgostit munca căreia să dădat din ea mai fragedă tinerete.

A îndrăgostit tinerimea școlară căreia a știut să-i încâlzească aspiraționile și să-i lumineze calea. Să-i îndrăgostit patria și, nespus de mult, leagănul copilăriei sale. — *Potstyn* — un sat din cărui climă deluroasă se face o stație de vară și unde dânsul își cauță odihna susținătoare, când îi mai dău pas multe îndatoriri, de și odihna-i este numai aceea în care se poate uita cărărilor și condeiului, tovarășii nedespărții ai lui.

Acum chir este îndrăgostit, cu ardoarea unui Tânăr, de limbile românești pe care le cultiva ca pe cele mai dragi lui florii din grădinile *Potstynului* și din care „favorita-i sultană” este limba română pe care o și predă de pe catedra-i universitară din Praga. — Până și corespondența intimă ce ține cu filul său mai mare — doctor și dânsul în litere și filozofie, *scriptor* (sub-director) al bibliotecii țărei — o face numai în românește.

Fiu al unei națiuni cu un trecut glorios, este unul din cei mai devotați patrioți ai, ei; cu toate asta dra-

goște de țara românească par căi dispută ceva din acest devotament.

Îi saltă inima de bucurie când întâlnesc un român pe care căută să-l dibui în marea populație de jumătate milion a orașului. Rareori se întâmplă ca unul din români căi, în treacăt, să petreacă căteva zile în Praga, să nu fie găsit și îmbrățat de profesorul Jarnik, a cărui casă ospitalieră își ține ușa totdeauna deschisă. Îi face o mare placere de a strângi legăturile cu aceia așezăți vremenoic aici, iar timpul ce-i rămâne liber îl petrece în societatea lor. Spre acest sfârșit a pus la cale o înfrunture săplâmană, când se închide căteva ceasuri în cercul celor ce știu să-l prețui.

Acea zi e o sărbătoare și pentru dânsul că și pentru noi căre'l primim cu aceiași drăgoște căldă.

Treizeci și mai bine de ani, cu toate ale lor bune și rele îsprăvi, n'au putut șterge din sânul lui amintirea-i atâtă de dulce a timpului petrecut între români — în Transilvania și România — ca să le poată grăbi și învăța datinile și obiceiurile.

Membru de onoare al societăților „România Jună” din Viena și „Astra” din Transilvania — încă de la zâmbirea lor — este primit cu cordialitate și sărbătorit ori decători întră în mijlocul lor.

Are o mare sete de cuvinte românești, o adesea răuță belle — cum spune însuși în „Drumul pe care am mers”, publicație ce apare în „Convorbiri Literare” din București, — vorbește mult dar și culege mereu.

Ca și poetul, adoră natura în liniste și bogăția ei nesfârșită.

Conducător și protector al mai multor societăți culturale și de ajutor pentru tinerimea studioasă, este totdeodată și intemeitorul unei mari societăți centrale de înfrumusețare a localităților lipsite de dârnicia naturală, societate în care s'a contopit alte vre-o 270 asmeni înjghibări de asociații, create din îndemnul său prin pilda lui și cări sunt răspândite pe totă suprafața Boemiei, Moraviei și Sileziei austriace.

Suflet ales, caracter ferm, fire blândă, spirit cercetător, minte ageră, judecată neșovâitoare, ochii vii și sfatos că se poale de placut, sunt

însuși cari închiagă săptura lui Ion U. Jarnik.

Comoara învățăturii eruditului filolog este ca un izvor care nu seacă niciodată și care pururea adăpă pe cei însetați de lumină.

In apostolul munciei sale priene, nu și-a căutat niciodată interșul personal. A rămas totdeauna credincios deviziei lui: „cel d'intâi la datorie cel din urmă la dreptor”. Lipsit de vanitate, este unul din puțini cari și poartă răspălată muncii în adăcoul susținutului lor.

Măreata figură a d-rului Ion U. Jarnik, căruia Academia Română — de la a ei întemeiere — i-a deschis portile, este o podoabă pentru „Galeria noastră de figuri contemporane”.

E o felă pentru Român când să sanctuarul unei Universități străine — cea mai veche din cele din centrul Europei — se ridică un glas grăind și simând românește!

Se cade deci să cinstim și să sărbătorim pe acest filo-român, frate de erice nouă, unul din cei mai îndragostiti de neamul nostru, să arătăm portretul-i tuturor concetătenilor, că să cunoască fiecare mai de aproape și mai cu osebire se cuvine că, în cărțile școlarilor nostri, să stea între fruntașii luptători străini, pentru răspândirea limbii Române și slăvirea naționalității noastre.

Praga, Iunie 1909. Pensionar

SCRIITORI VECI

DIN COPILĂRIE

DE
G. SION

XVI

De zând tatăl meu își ruina săpătatea în Bulgaria, avere lui mai tare se ruina la Laza. Mai că-mă, lipsită și de experiență și de protecție, vedea risipindu-se vitele și productele să a și cum să se opue: eu motiv de recușație, veniau fel de fel de individe cu titlu de agenți ai cărmuirii și ridicau vite, grâne, păpușorii. Lăsând chitanțe subscrise cu nume fictive, pe care tatăl meu nu le-a mai putut urmări! Sdruneană a fost completă; tatăl meu ne mai având vite cu cari să facă plăgătie, nici capital cu care să exploateze moșia și să plătească arenda, a trebuit să părăsească Laza și să se retragă la Hărșova, la razăsia sa, unde din fericire avuse bună inspirație de a și construi o casă deschisă de bună și încăpătoare pentru numeroasa sa familie.

Intre acestea, Gospodin Giasnoe își dedese arama pe față. Era un bătrîn și jumătate; doar că nu era hărțagă și când se imbată. Că învățatura nu faceam nici un progres. El ne servia mai mult ca pedagog, și intru aceasta esecă. Căteva fraze rusești și căteva franceze, pe care ne făcea să le recită și să le repetăm cu dânsul, abia facea pe părțile noastre să credă că noi profităm de dăscălia lui; în realitate, nu știm nimică. Profitam mai mult de lecturiile ce ni le da mama pe apucate; ajunsese a căi grecești fără impedimente și bine, chiar și a scri puțin. Tata iarași când dispunea de timp să obiește și să învăță românește pe Saliure și pe Ceaslov. După ce am învățat a celi, mă puse și la scrieris: mai întâi cu degetul pe nisip, apoi pe o tablă ceruită pe care scriam eu un cuiu ascuțit la vârf, iar după ce umbleam tablă, o trecea puțin prin flacăra focului de se netezia și se facea proprietatea iarași pentru scrieris. Această modă dascălu Arseni zicea că a inventat-o el, pentru ca să nu facă chețuială cu hârtia. Incelul cu incelul făcusem aşa progres, în căd cînd nu numai scriptura tatei pe care o avusesem de model, dar și scripturi de documente vechi căte cu două și trei cături, cu elisuri și forme de literă capricioase și încărțigăte. La etatea